

Những khía cạnh văn hóa đặc biệt của một quốc gia là: số lượng sách xuất bản hàng năm, doanh thu của ngành xuất bản, số bình sách bình quân đầu người, thời gian đọc sách trung bình của người dân, cũng như thói quen đọc sách và cách hình thành tình yêu, sự quan tâm đến sách trong đời sống hàng ngày. Song trên tất cả, văn hóa đọc càng phát triển đóng góp cho sự phát triển của mỗi cá nhân và là động lực để quốc gia xây dựng và thực hiện chiến lược về kinh tế - văn hóa - xã hội. Sau đây là những quốc gia quan tâm đến sách và văn hóa đọc như một thói quen.

1. Nhật Bản

Trên những chuyến tàu đi ngang Nhật Bản, bạn sẽ thấy hình ảnh như này thay vì cảnh người dân chú mắt vào màn hình điện thoại.

Nhật Bản là nền kinh tế lớn thứ ba trên thế giới. Người Nhật nổi tiếng với tính kỷ luật, tinh thần tỉ mỉ cẩn trọng, ham học hỏi. Nền xuất bản của Nhật hiện nay phát triển hàng đầu châu Á dựa trên nền tảng văn hóa đọc lâu đời và tinh thần khuyến khích mọi tầng lớp tham gia đọc sách.

Hiện nay có khoảng 3.700 nhà xuất bản. Trong khoảng 10 năm qua, mỗi năm các nhà xuất bản của Nhật đưa ra thị trường từ 70.000 đến 80.000 đầu sách mới với 1,1 đến 1,3 tỷ bản in nhằm thỏa mãn tất cả nhu cầu của công chúng. Trong năm 2014, người dân Nhật đã chi 785 tỷ yên cho việc mua sách các loại. Theo thống kê của World Culture Score Index, trung bình mỗi người dân Nhật dành 4 giờ 6 phút cho việc đọc sách mỗi tuần. Theo một nghiên cứu khác năm 2011, hơn một nửa số người dân Nhật Bản đọc ít nhất 1 quyển sách/1 tháng. Điều đó cho

thầy, mặc dù CNTT phát triển với nhiều hình thức gì đó khác nhau, nhưng tôi nghĩ vẫn giữ được thói quen đọc sách đáng quý. Học được sách trong lúc rảnh rỗi, trước khi đi ngủ, khi đi trên các phương tiện công cộng hay buổi trưa. Đáp ứng cho nhu cầu đọc đa dạng, Nhật Bản có 14.241 nhà sách trên khắp đất nước với quy mô từ nhỏ đến lớn, thậm chí có cả các nhà sách nhỏ trong lòng đất phố cho khách đi tàu đi bộ ngắm v.v.....

Hai hình thức nhà sách lớn của Nhật là Tsutaya và Kinokuniya trưng bày hàng với đủ sách thuộc mọi thể loại, với nhiều ngôn ngữ khác nhau cho đọc giả thích lựa chọn. Nhưng tôi cũng thường xuyên đọc sách ở các thể loại như: Thể loại quốc gia, thể loại công cộng, thể loại các trường đại học, cao đẳng, phổ thông, thể loại chuyên ngành - nơi có đầy đủ các loại sách phục vụ cho nhu cầu học tập, nghiên cứu, phục vụ cho công việc. Các loại hình sách được tổ chức trong năm là dịp đọc sách Nhật Bản, được biết là trở thành thói quen đam mê đọc sách. Năm 1947, sau khi Chiến tranh thế giới thứ hai kết thúc, Nhật Bản còn đang phải đi tìm vị trí mới trong khu vực thế giới mới, nên tuần lễ đọc sách (Book reading week) với đầy đủ tổ chức, cho thấy niềm tin vào việc sử dụng tri thức, trí tuệ con người để xây dựng đất nước của đất nước mới trẻ mới. Đây chính là chiến lược của Nhật Bản nhằm đi tắt, đón đầu những thành tựu khoa học để ứng dụng vào sản xuất. Và sau đó, thế giới đã được chứng kiến hiện tượng “Thần kỳ Nhật Bản”. Ngày nay, Tuần lễ đọc sách thường diễn ra từ ngày 27 tháng 10 đến 9 tháng 11 hàng năm nhằm hưởng ứng Ngày Văn hóa (Culture Day - 3 tháng 11). Tuần lễ sách thiếu nhi (Book reading week for children) được tổ chức lớn đầu tiên vào năm 1959 và với đầy đủ duy trì hơn nửa thế kỷ qua. Từ năm 2000 đến nay, hàng năm, tuần lễ sách này được tổ chức trong 3 tuần, từ ngày 23 tháng 4 đến 12 tháng 5. Tại đây, nhiều hoạt động được tổ chức nhằm tạo sự hứng khởi cũng như không gian để trẻ em tiếp xúc với sách, yêu sách, đọc sách, mua sách. Đọc giả nhí ở Nhật còn có riêng Năm đọc sách dành cho thiếu nhi (The year of book reading for children), tổ chức từ năm 2000, nhằm hướng dẫn các hoạt động đọc sách của trẻ em với sự ra đời của Thể loại quốc gia dành cho trẻ em (trẻ em thuộc Thể loại quốc gia). Chính phủ Nhật Bản cũng xây dựng “kế hoạch tăng cường thúc đẩy việc đọc sách của trẻ em”. Ngoài ra, chương trình Đọc sách buổi sáng (Morning book reading) cũng đang triển khai ở 28.000 trường học các cấp. Vào mỗi buổi sáng, các em sẽ dành 10 phút để đọc cuốn sách theo chọn trước khi bắt đầu vào học.

Tháng 3-2011, Nhật Bản đi tìm vị trí mới trong thế giới mới: Đứng đầu, sống thanh và nơi nhà máy điện hạt nhân. Các nhà xuất bản cùng với Hiệp hội xuất bản và các công ty đã thực hiện dự án quyên góp 184.000 cuốn sách gửi tới các vùng bị tàn lụi Iwate, Miyagi và Fukushima. Ngoài ra, các thể loại cũng được thành lập, trong đó nổi bật nhất là thể loại Cựu và dự án Sách cho ngày mai, được triển khai thông qua thể loại lưu động trên xe bus đưa sách đến các vùng bị thiệt hại và hoạt động tặng sách cho thể loại trẻ em nhằm tái tạo môi trường đọc sách cho mọi người, được biết là trẻ em. Điều đó đã truyền đi thông điệp: Đọc sách để tái sinh, để vượt qua thử thách và xây dựng đất nước.

Một trong những lý do khiến người Nhật yêu sách, đam mê sách có lẽ bắt nguồn từ thói quen

đọc sách thu được nhiều hơn. Một trong những lý do giúp nước Nhật phát triển, trở thành quốc gia văn minh, hiện đại hàng đầu thế giới hiện nay chính là chiến lược con người dựa trên nền tảng giáo dục mà công cụ chính của nó là sách.

2. Ixraen

Ixraen nằm ở khu vực Trung Đông, dân số khoảng 8.500.000 người. Đây là quê hương của người Do Thái, dân tộc được tôn vinh là thông minh nhất thế giới. Hiện nay, người Do Thái có khoảng 13,8 triệu người trên toàn thế giới và chiếm gần 40% số người đoạt giải Nobel.

Ixraen là quốc gia trên thế giới có sách nhất thế giới. Theo Báo cáo phát triển con người của Tổ chức Giáo dục, Khoa học và Văn hóa của Liên hợp quốc (UNESCO), mỗi năm, một người Ixraen đọc trung bình 40 cuốn sách. Đáng chú ý đây cũng là quốc gia có tỷ lệ người trẻ tuổi đọc sách cao nhất thế giới. Ixraen có khoảng trên 1.600 nhà xuất bản và các tổ chức xuất bản, mỗi năm cung cấp cho đọc giả trên 8.000 đầu sách. Người Do Thái chủ yếu đọc sách bằng tiếng mẹ đẻ (tiếng Hebrew) với tỷ lệ trên 80%, còn lại là các ngôn ngữ khác như: tiếng Anh, tiếng Nga, tiếng Ả-rập, tiếng Pháp, tiếng Đức,... Trong đó, sách dành cho trẻ em thường xuyên chiếm tỷ lệ cao trong tổng số sách xuất bản hàng năm.

Người Do Thái đọc sách không chỉ lấy kiến thức-biểu tượng, mà còn là hình thức tu dưỡng tâm linh

Một trong những nét đẹp văn hóa cũng như nguồn gốc hình thành tài sản trí tuệ của người Do Thái chính là thói quen đọc sách. Người Do Thái quan niệm rằng, tài sản quý nhất của con người là trí tuệ và cách tốt nhất để hun đúc tài sản đó chính là đọc sách. Từ khi còn rất nhỏ, trẻ em Do Thái đã được cha mẹ tiếp cho thói quen đọc sách, yêu quý sách như một món quà và ngất ngào với giá trị quý giá. Cha mẹ sẽ đọc sách cùng con mỗi ngày, thường là vào buổi tối. Trẻ

Độc giả thích cuốn kể và đọc đi đọc lại nhiều lần cho đến khi hiểu thấu đáo những điều trong cuốn sách. Khung cảnh thơ mộng trong các gia đình Do Thái là cha mẹ và con cái cùng đọc sách, hoặc những em nhỏ thơ ngây xuyên cuốn sách trên tay mặc dù chưa biết chữ. Sau này, khi trở nên thành, thành đạt, người Do Thái vẫn giữ thói quen tranh thủ đọc sách từng giờ, từng phút. Đọc sách là lối sống của dân tộc này, mang lại cho họ sự thông minh, sáng tạo và thành công trong mọi lĩnh vực từ kinh tế, công nghệ đến nghiên cứu khoa học. Sự xuất hiện của một quốc gia thế kỷ 21 công nghệ đọc có thể gọi là những người trong thời gian qua là một quá trình tự nhiên của hành trình tìm kiếm, trau dồi tri thức mà mọi người dân Ixraen đã rèn giũa từ thuở ấu thơ cùng với thói quen đọc sách.

Cuốn sách Quốc gia khi nghiên cứu về sự phát triển thế kỷ 21 của nền kinh tế Ixraen nằm trong danh sách những cuốn sách bán chạy nhất theo bình chọn của The New York Times năm 2010 và đã được dịch sang tiếng Việt.

3. Pháp

Pháp là quốc gia có nền công nghiệp xuất bản phát triển hàng đầu thế giới. Hiện nay Pháp có khoảng 10.000 nhà xuất bản. Người dân Pháp có truyền thống thích đọc sách. Không những thế, họ luôn hào hứng với những tác phẩm mới ra đời, đặc biệt là những cuốn trên khắp thế giới ra đời từ nền văn học Pháp. Theo thống kê của World Culture Score Index, trung bình, mỗi người dân Pháp dành 6 giờ 54 phút đọc sách mỗi tuần. Để đáp ứng nhu cầu đọc rộng rãi của độc giả, các nhà xuất bản Pháp mỗi năm cung cấp ra thị trường từ 60.000 đến trên 80.000 đầu sách. Bình quân mỗi người dân Pháp đọc khoảng 20 cuốn sách/mỗi năm. Ngoài loại sách in khổ thông thường, độc giả Pháp còn ưa chuộng loại sách bìa túi bìa cứng tiện mang theo để đọc ở các điểm công cộng như nhà ga, sân bay, tàu điện ngầm,... Bên cạnh sách giấy, sách điện tử cũng là lựa chọn và rất nhiều độc giả khi công nghệ ngày càng phát triển và việc sử dụng những thiết bị đọc như máy đọc sách, ipad, điện thoại thông minh,... ngày càng dễ dàng. Năm 2014, trong tổng số tiêu 2.517 triệu Euro của người dân Pháp chi tiêu cho việc mua sách, phần dành cho sách điện tử đã lên đến 161,4 triệu Euro, chiếm 6,4% doanh thu toàn ngành xuất bản và tăng 56% so với năm 2013. Những thói quen đọc sách mà độc giả Pháp quan tâm và lựa chọn nhiều bao gồm: tiêu thụ (chiếm 24,9% doanh thu), sách dành cho thanh thiếu niên (14,2%), sách phát triển bản thân (13,2%), sách giáo khoa (12,2%), sách nhân văn (10,3%), truyện tranh (9,3%). Các tác giả được yêu thích nhất ở Pháp hiện nay là Guillaume Musso - tác giả có tới 1.567.500 bản sách đã bán ra, Marc Levy với 1.509.000 bản sách, Katherine Pancol với 1.213.000 bản sách,... Ngoài sách của các tác giả trong nước, độc giả Pháp cũng đọc nhiều sách dịch từ tiếng nước ngoài. Năm 2014, đã có 12.527 đầu sách được dịch từ các ngôn ngữ: Anh, Nhật, Đức, Italia, Tây Ban Nha, Nga, Hà Lan, Ả Rập, Hàn Quốc,... để phục vụ cho nhu cầu đa dạng của độc giả Pháp.

Thư viện là nơi lưu trữ và bảo quản các tài liệu, sách, báo, tạp chí, và các tài liệu khác. Đây là nơi mà người học có thể tìm kiếm và nghiên cứu các tài liệu cần thiết cho việc học tập và nghiên cứu.